

opinie

Politieke neven groeiden uit elkaar

Theo Brand

politicoloog en eindredacteur
van 'De Linker Wang'

GroenLinks stapte uit de onderhandelingen met het kabinet. Net als eerder al het CDA zich terugtrok. Opvallend zijn de grote verschillen in motivatie tussen de partijen. "Ik wil een kleinere overheid en die komt er niet", aldus CDA-partijleider Buma. GroenLinks-leider Van Ojik ziet juist te weinig kansen voor vergroening van de economie en het bevorderen van sociale gelijkheid.

De kloof tussen CDA en GroenLinks, die ooit op lokaal niveau zoveel toenadering zochten, is groter dan ooit.

Lastenverzwaringen zijn voor de christendemocraten taboe. Ook het tegengaan van de groeiende inkomensverschillen, is voor het CDA vloeken in de kerk. Het CDA is niet zozeer een middenpartij maar heeft vooral een centrum-rechts profiel.

De christendemocraten kunnen niet goed uitleggen wat het verschil is met de VVD. Ze willen vrij baan voor de samenleving van organisaties en verantwoordelijke burgers. Dat is een mooi en ook noodzakelijk ideaal. Maar zonder doordachte visie op de publieke

sector geeft de partij hiermee ruim baan aan de krachten van de vrije markt. Ook in retoriek onderscheidt het CDA zich niet meer van Rutte.

Er is eerder een 'slimmere overheid' nodig, die mensen verantwoordelijkheid geeft zonder daarbij de publieke sector en collectieve arrangementen uit te hollen. Deze zijn nodig voor het creëren van gelijke kansen en voor mensen in kwetsbare situaties.

Het is meer dan tien jaar geleden dat CDA en GroenLinks toenadering zochten tot elkaar. Zes CDA-wethouders en zes van GroenLinks schreven in 2001 het visiedocument 'Een nieuwe lente'. De lokale bestuurders benadrukten de rol van de civiele samenleving en een minder bureaucratische overheid, maar wel met een sociale en groene agenda.

Als christelijk geïnspireerde GroenLinkser ging mijn hart daar toen harder van kloppen. Er zat ook een logica achter. De wortels van GroenLinks liggen voor een belangrijk deel bij de christenradicalen: jonge en bevlogen politici afkomstig uit de voorlopers van het CDA.

Wat is er over van deze politieke familieband tussen CDA en GroenLinks? Weinig tot niets, blijkt nu. Als ik analyseer hoe sterk de motieven verschillen, is de kloof tussen de twee verre politieke neven hemelsbreed. Bijbelse begrippen als 'rentmeesterschap' en 'de overheid als schild van de zwakken' blijken pijlers te zijn van een gedroomde brug.

De kloof tussen GroenLinks en het CDA is groter dan ooit